

Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
Інститут практичної культурології та арт-менеджменту
Кафедра гуманітарних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Історія української державності та культури
для здобувачів вищої освіти**

галузь знань - 02 культура і мистецтво, 03 гуманітарні науки

- 022 спеціальність Дизайн;
- 023 «образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»;
- 024 Хореографія;
- 025 «Музичне мистецтво»;
- 026 Сценічне мистецтво;
- 028 Менеджмент соціокультурної діяльності;
- 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»;
- 034 «Культурологія».

академічна кваліфікація: «Дизайнер-графік, рекламист», «Дизайнер середовища», «Мистецтвознавець-експерт», «Хореограф, артист балету, керівник ансамблю народного танцю», «Хореограф, артист балету, керівник ансамблю сучасного танцю», «Хореограф, артист балету, керівник ансамблю бального танцю», «Хореограф, артист балету, керівник ансамблю класичного танцю», «Артист-вокаліст, соліст вокального ансамблю», «Звукорежисер музичного продакшину», «Режисер театралізованих видовищ і свят», «Актор-ведучий театралізованих видовищ і свят», «Менеджмент індустрії дозвілля», «Культуролог із фаховим знанням двох іноземних мов»

освітній рівень третій освітньо-науковий (доктор філософії)

вид дисципліни - дисципліна обов'язкова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2021/2022

Кількість кредитів ECTS 4

Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма підсумкового контролю 1-й семестр - диференційований залік; 2-й семестр - екзамен

Викладач: Литвин Сергій Харитонович, завідувач кафедри гуманітарних дисциплін, доктор історичних наук, професор

академічна кваліфікація:

освітній рівень– **перший (бакалаврський)**

вид дисципліни –**обов'язкова навчальна дисципліна**

Форма навчання–**денна/заочна**
Навчальний рік – **2021–2022**
Кількість кредитів ECTS – **4**
Мова викладання, навчання
та оцінювання – **українська**
Форма підсумкового контролю –
диференційований залік /екзамен

Викладач: кандидат історичних наук, професор Литвин Сергій Харитонович

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

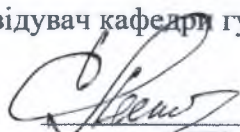
Київ– 2021

Розробник: *Литвин Сергій Харитонович, доктор історичних наук, професор*

ПОГОДЖЕНО:ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Інституту практичної культурології та арт-менеджменту Завідувач кафедри гуманітарних дисциплін

 (проф. С. І. Дичковський)

 (проф. С. Х. Литвин)

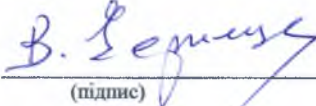
Протокол № 1 від 1 вересня 2021 р.

Протокол № 1 від 1 вересня 2021 р.

Схвалено науково-методичною радою
Академії _____

Протокол № 7 від 07.09 2021 р.

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

(прізвище та ініціали)

« 7 » вересня 2021 р.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Опис навчальної дисципліни «Історія української державності та культури»:

Навчальна дисципліна «Історія української державності та культури» є складовою циклу професійної підготовки фахівців освітнього рівня “Бакалавр”, є базовою для вивчення всього циклу гуманітарних та соціально-економічних дисциплін.

1. Метою вивчення дисципліни є: виховання майбутніх фахівців як свідомих громадян України; розвиток почуття патріотизму та глибоких морально-етичних переконань, усвідомлення молоддю власної причетності до тисячолітньої історії українського народу; сприяння усвідомленню студентами належності України до європейського історико-культурного простору та важливості її інтеграції до Європи.

2. Предметом вивчення курсу є складний процес історії формування та розвитку багатомільйонного українського народу, його діяльності в соціально-економічній, суспільно-політичній та культурній сферах з найдавніших часів до сьогодення.

3. Завданнями курсу є: формування історичного мислення, наукового світогляду; набуття навичок науково-історичного аналізу; виявлення логіки та об'єктивних закономірностей історичного процесу; виховання високого рівня культури, громадянської відповідальності, національної гідності, патріотизму.

4. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

Знати:

- основні етапи розвитку української держави;
- проблеми етногенезу української нації;
- сутність суспільно-політичних, економічних та культурних процесів розвитку українського народу;
- головні історичні події, пов'язані з прагненням українців здобути державний суверенітет;
- діяльність визначних історичних осіб і основних політичних угруповань і партій;
- – закономірності історичного розвитку української культури.

Вміти:

- - порівнювати, аналізувати, узагальнювати й критично оцінювати українські історичні події, процеси і явища та роль і діяльність видатних осіб у їх здійсненні;
- користуватися категорійно-понятійним апаратом історичної науки;
- орієнтуватися в соціально-історичних й культурологічних напрямках розвитку української культури та мистецтва;
- – орієнтуватися в сучасних культурних тенденціях;

- формувати особисту творчу уяву та культуру мислення;
- застосовувати дані історичної науки для вирішення професійних завдань.

3. Сформувані наступні компетенції:

- здатність до розуміння базових історичних категорій та концепцій, які описують фундаментальну природу історичного процесу;
- визначати головні етапи розвитку історичної думки та її основні досягнення, визначати базові історичні методи;
- використовувати історико-культурну спадщину для формування основ світогляду;
- здатність до усвідомлення базових засад соціального буття, закономірностей історико-культурного процесу;
- визначати соціально-культурні цінності та норми, створені в процесі розвитку суспільства;
- застосовувати знання та вміння щодо специфіки логічного мислення та наукового пізнання у процесі професійного вдосконалення.

За змістом і формами організації навчального процесу курс «Історія української державності і культури» побудовано відповідно до Болонських вимог. Вони спрямовані на зближення національних систем освіти країн Європи та досягнення загальноєвропейських освітніх стандартів. Реалізація цих підходів сприятиме підвищенню мобільності й конкурентоспроможності випускників НАКККіМ на вітчизняному та європейському ринках праці.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1 – знати; 2 – вміти; 3 – комунікація; 4 – автономність і відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання та навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	Знати: - основні етапи розвитку української держави; - проблеми етногенезу української нації; - сутність суспільно-політичних, економічних та культурних процесів розвитку українського народу; - головні історичні події, пов'язані з прагненням	Практичні заняття	Усне опитування, тестові завдання, перевірка практичних завдань	20%

	<p>українців здобути державний суверенітет;</p> <ul style="list-style-type: none"> - діяльність визначних історичних осіб і основних політичних угруповань і партій; - закономірності історичного розвитку української культури. 			
	<p>Вміти:- порівнювати, аналізувати, узагальнювати й критично оцінювати українські історичні події, процеси і явища та роль і діяльність видатних осіб у їх здійсненні;</p> <ul style="list-style-type: none"> - користуватися категорійно-понятійним апаратом історичної науки; - орієнтуватися в соціально-історичних й культурологічних напрямках розвитку української культури та мистецтва; - орієнтуватися в сучасних культурних тенденціях; - формувати особисту творчу уяву та культуру мислення; 	Практичні заняття	Усне опитування, тестові завдання, перевірка практичних завдань	20%
	<p>Виступати з презентаціями або доповідями з питань, пов'язаних із фахом; враховувати аудиторію і мету висловлювання; скласти план-схему висловлювання та логічно структурувати ідеї</p>	Практичні заняття	Усне опитування, тестові завдання, перевірка практичних завдань	30%
	<p>Застосовувати отримані знання на практиці, а дані історичної науки для вирішення професійних завдань. Володіти культурою діалогічного та полілогічного мовлення; дотримуватися мовного етикету відповідно до обставин, за яких</p>	Практичні заняття	Усне опитування, тестові завдання, перевірка практичних завдань	30%

відбувається спілкування			
--------------------------	--	--	--

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	2.1	4.1	4.2
Програмні результати навчання (назва)					
Здатність розуміти й інтерпретувати вивчене, відтворювати набуті знання в практичній діяльності	ПРН1				
Класифікувати та знаходити інноваційні рішення для створення, реалізації і забезпечення соціокультурних потреб людини		ПРН7			
Збирати та впорядковувати інформацію			ПРН3		
Формулювати, аргументувати професійні завдання				ПРН13	
Установлювати комунікативний діалог з різними професійними суб'єктами та групами					ПРН16

7.Схема формування оцінки (згідно п.7 «Положення про організацію освітнього процесу в НАКККіМ» від 16 грудня 2015 р.)

• **Форми оцінювання студентів:**

• **семестрове оцінювання:**

- *Контрольна робота з тем ЗР1* (тест):. — 10 балів/ ббалів**.*
- *Контрольна робота з тем ЗР2 (тест):— 10 балів/ ббалів.*
- *Самостійне завдання 1: РН 1.2. - 10 балів/ ббалів.*
- *Індивідуальне завдання 2: РН 1.3. - 15 балів/ 9балів.*
- *Оцінювання роботи під час семінарських занять (ЗР 1): -15 балів/ 9балів.*
- *Підсумкова контрольна робота залік - 20 балів / 12балів*

* ЗР – змістовий розділ.

** максимальний бал/ пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю.

• **підсумкове оцінювання:екзамен.**

• **Організація оцінювання:**

Контроль за якістю навчання студента здійснюється за 100-бальною системою. Загальну кількість балів студента формують семестрові бали, отримані з усіх тем трьох змістових розділів (бали, отримані за контрольні роботи (у формі тестування), презентації тощо; бали, отримані за виконання самостійних завдань; бали, отримані за роботу на семінарських заняттях(чи практичних заняттях), а також бали, які отримані за підсумкову роботу (залік чи екзамен).

Зразки тестових завдань для модульних контрольних робіт, перелік самостійних завдань, питання та завдання підсумкової контрольної роботи є складовою у Навчально-методичному комплексі з даної дисципліни.

Зміст курсу поділений на 3 змістовні розділи. Кожний змістовий розділ включає в себе лекції, практичні заняття, самостійну роботу студентів, які завершуються контролем рівня засвоєння якості програмного матеріалу відповідної частини курсу.

<u>Змістовий розділ 1</u>			<u>Змістовий розділ 2</u>			<u>Змістовий розділ 3</u>			Підсумковий робота / залік
25 залікових балів			20 залікових балів			25 залікових балів			
(максимум)			(максимум)			(максимум)			
Самостійна робота	Практичні заняття	Контроль на робота	Самостійна робота	Практичні заняття	Контроль на робота	Самостійна на	Практичні і заняття	Контроль на робота	
									(максимум)
(виконання індивідуального завдання)			(виконання індивідуального завдання)						30 балів
10	10	5	5	10	5	10	10	5	
(максимум)	(максимум)	(максимум)	(максимум)	(максимум)	(максимум)	(максимум)	(максимум)	(максимум)	

Умовою допуску до підсумкової роботи (екзамену) є отримання студентом під час семестрового оцінювання не менше ніж 30 балів (*критично-розрахунковий мінімум*). При цьому обов'язковим є успішне складання контрольних робіт та виконання самостійних робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Шрифт курсиву не розраховується:

	Семестрова оцінювання балів	Підсумкова робота / екзамен	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	30 30	30	60
Максимум	70 70	30	100

У випадку відсутності об'єктивних причин відпрацювання та перздачі контролю робіт і дійсною сумою відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у НАКККіМ» від 16 грудня 2015 р.

Залік виставляється за результатами роботи впродовж усього семестру. Здобувач вищої освіти, який набрав суму залікових балів (60) має право отримати підсумкову оцінку за екзамен за результатами контролю. Студенти, які набрали протягом семестру менше 60 балів обов'язково складають екзамен.

Екзамен виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру. Здобувач вищої освіти, який набрав суму залікових балів (90), має право отримати підсумкову оцінку без опитування чи виконання екзаменаційного завдання за результатами контролю. Студенти, які набрали протягом семестру менше 90 балів обов'язково складають екзамен.

Присутність всіх здобувачів вищої освіти на екзамені є обов'язковим.

• Шкала відповідності оцінок

Оцінка за шкалою НАКККіМ (бали)	Оцінка за чотирибальною шкалою	Оцінка за шкалою ЕКТС
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
74-81		C
64-73	Задовільно	D
60-63		E
35-59	Незадовільно	FX

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план

№ № з/в/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год)		
		Лекції	Сем.	СРС
I семестр				
Частина 1. «Історія української державності»				
1	Вступ. Початки державності на українських землях	2	2	
2	Зародження української державності. Київська Русь. Галицько-Волинська держава	2	2	
3	Українська державність в литовсько-польську добу. Запорізька Січ – зародження козацької держави	2	2	
4	Козацько-гетьманська держава	2	2	
5	Відродження ідеї українського національного самовизначення (кінець XVIII – початок XX ст.)	2	2	
6	Український національно-визвольний рух і державотворчі процеси 1917-1921 рр.	2	2	
7	Розвиток української державницької ідеї в міжвоєнний період та у роки Другої світової війни	2	2	
8	Україна на шляху до суверенітету та державної незалежності. Розбудова незалежної Української держави	2	2	
9	Диференційований залік			
	Всього за 1-й семестр	16	16	
II семестр				
Частина 2. «Історія української культури»				
10	Вступ. Витоки української культури	2	2	
11	Культура Княжої доби (IX–XIV ст..)	2	2	
12	Культура України в XIV – першій половині XVII ст.	2	2	
13	Українська культура часів Козацько-гетьманської держави (середина XVII – кінець XVIII ст.	2	2	
14	Українське національно-культурне відродження (кінець XVIII – початок XX ст.	2	2	
15	Розвиток української культури в період визвольних змагань (1917-1921 рр.).	2	2	
16	Культура українських земель у 20-х - 80-х років ХХ ст.	2	2	
17	Культуротворчі процеси в Україні в умовах незалежності	2	2	
18	Іспит за курс			
	Всього за 2-й семестр	16	16	
	Усього за навчальною дисципліною	32	32	

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 32 год.

Семінари – 32 год.

Консультації – 2 год.

Самостійна робота – 58 год.

9. Рекомендовані джерела

Базові:

1. *Апанович О. Гетьмані України і кошові отамани Запорозької Січі.* Київ, 1993.
2. *Толбойко О.Д. Історія України: підручник.* Київ, 2014. 720 с.
3. *Толбойко О.Д. Історія України. Курс лекцій з найдавніших часів до початку ХХ століття :* навч. посіб. Київ, 2005.
4. *Греченко В.А. Історія української культури: навч. посібник для студентів ВНЗ.* Київ, 2013. 351с.
5. *Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації ХІХ– ХХ ст.:* навч. посібник. Київ, 1996.
6. *Огісько І.Українська культура: Коротка історія культурного життя українського народу.* Київ, 1992.
7. *Пасічник М.С. Історія України та її державності: конспект лекцій.* Львів, 2011. 760 с.
8. *Хома І.Я. Історія української культури: навч. посіб.* Львів, 2013. 353с.
9. *Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності: навчальний посібник.* Київ, 1999. 480 с.
10. *Шейко В.М. Історія української культури : навч. посібник.* Київ, 2009.
11. *Юрій М.Ф. Етногенез українського народу.* Київ, 2007. 262 с.
12. *Яворницький Д. Історія запорозьких козаків: У 3-х тт.* Київ, 1990–1991. 365 с.

Допоміжні:

1. *Александрович В. Мистецтво Галицько-Волинської держави.* Львів, 1999.
2. *Александрович В. Українське малярство ХІІІ–ХV століть.* Львів, 1995.
3. *Андрусак М. Гетьман Іван Мазепа як культурний діяч.* Київ, 1991.
4. *Антонович Д. Триста років українського театру (1617–1917).* Львів, 1997.
5. *Баран В. Україна 1950–1960 рр.: еволюція тоталітарної системи.* Львів, 1996.
6. *Бульба-Боровець Т. Армія без держави.* Львів, 1993.
7. *Верстюк В. Українська Центральна Рада: Навч. посібник.* Київ, 1997.
8. *Вечерський В.В. Українські дерев'яні храми .* Київ, 2007.
9. *Витвицький В. Максим Березовський : життя і творчість.* Львів, 1995.
10. *Виткалов В.Г. Українська культура: сторінки історії ХХ століття : монографія.* Рівне, 2004.
11. *Відейко М.Ю. Шляхами трипільського світу.* К., 2008.
12. *Возняк М.С. Історія української літератури: у 2 кн.* Львів, 1994.
13. *Гаврилів І.О. Західна Україна у 1921-1941 роках: нарис історії боротьби за державність.* Київ, 2012. 244 с.
14. *Галицько-Волинський літопис / пер. Л. Махновця.* Львів, 1994.
15. *Голобуцький В. Запорозьке козацтво.* Київ, 1994.
16. *Голод 1932–1933 років в Україні: причини і наслідки.* Київ, 2003. 872 с.
17. *Голубець М. Начерк історії українського мистецтва.* Нью-Йорк, 1973.
18. *Гончарук П.С. Історичні погляди Кирило-Мефодіївців.* К., 2002.
19. *Гончарук П.С. Суспільно-політичні та історичні погляди Т.Г. Шевченка (до 195-ої річниці від дня народження) : монографія.* К., 2009.
20. *Горелов М.Є. Цивілізаційна історія України.* К., 2005.
21. *Грабовський С., Ставрояні С., Шкляр Л. Нариси з історії українського державотворення.* Київ, 1995. 608 с.
22. *Григорій Сковорода – джерело духовної величі та сучасність.* Тернопіль, 2007.
23. *Грицак Я. Нарис історії України: формування модерної української нації ХІХ–ХХ століття.* Київ, 1996.
24. *Грицак Я. Пророк у своїй вітчизні. Франко та його спільнота (1856–1886).* Київ, 2006.
25. *Грицак Я. Страсті по націоналізму. Історичні есе.* К., 2004.
26. *Гунчак Т. Україна: перша половина ХХ століття. Нарис політичної історії.* Київ, 1993.
27. *Даниленко В., Касьянов Г., Кульчицький С. Сталінізм на Україні: 20–30-ті роки.* Київ,

- 1991.
28. *Дегтярьов М.Г.* Андріївська церква. К., 1999.
 29. *Дзюба І.* Чи усвідомлюємо національну культуру як цілісність // Україна. Наука і культура. К., 1988. Вип. 22. С. 309–325.
 30. *Донцов Д.* Історія розвитку української державної ідеї. Київ, 1991. 46 с.
 31. Запорозьке козацтво в українській історії, культурі та національній свідомості. Київ, 1997.
 32. *Іванов В.* Історія держави і права України. Київ, 2013. 698 с.
 33. *Іванченко Р.* Історія без міфів: Бесіди з історії української державності: навч. посіб. Тернопіль, 2014. 624 с.
 34. *Іларіон (митрополит).* Дохристиянські вірування українського народу. Монографія. Київ, 1994.
 35. *Ісасвич Я.Д.* Братства та їх роль у розвитку української культури XVI–XVIII ст. Київ, 1996.
 36. *Ісасвич Я.Д.* Україна давня і нова : народ, релігія, культура. Львів, 1996.
 37. Історія Русів. Київ, 1991.
 38. Історія України XX– початку XXI століття: Навч. посіб. Київ, 2004. 58 с.
 39. Історія України в особах: Давньоруська держава. Київ, 1999.
 40. Історія України та її державності: Навчальний посібник. Львів, 2005. 384 с.
 41. Історія української культури : у 5 т. Т. 1. Історія культури давнього населення України. К., 2001.
 42. Історія української культури : у 5 т. Т.2. Українська культура XIII – першої половини XVII століть. К., 2001.
 43. Історія української культури : у 5 т.Т.3. Українська культура другої половини XVII – XVIII століть. К., 2003.
 44. Історія української культури XX століття : у 2 кн. Київ, 1993–1995.
 45. Історія української культури: Побут. Письменство. Мистецтво. Театр. Музика / за ред. І.Крип'якевича. Київ, 2002.
 46. Історія української музики : у 6 т. Київ, 1990.
 47. *Касьянов Г.* Незгодні: українська інтелігенція в русі опору 1960–80-х рр. Київ, 1995.
 48. *Касьянов Г.* Українська інтелігенція на рубежі XIX–XX століть. К., 1993.
 49. *Касьянов Г., Даниленко В.* Сталінізм і українська інтелігенція (20–30-і роки). Київ, 1991. 96 с.
 50. *Кентій А.* Нариси боротьби ОУН–УПА в Україні (1946–1956 рр.). Київ, 2001р.
 51. *Кентій А.* Українська повстанська армія в 1944–1945 рр. Київ, 1999.
 52. *Кирпач А.* З історії народної освіти запорозьких козаків. К., 1993.
 53. *Климов В.* Феномен Петра Могили (Біографія. Діяльність. Позиція). Київ: Дніпро, 1996.
 54. *Коваль М.В.* ОУН-УПА: між «третім рейхом» і сталінським тоталітаризмом // УІЖ. 1994. №2–3. С. 94–130.
 55. Козацькі Січі. Нариси з історії українського козацтва (XVI–XIX ст.). Київ, Запоріжжя, 1998.
 56. *Колесник В., Рафальський О.* Український рух в Австро-Угорщині (кінець XIX – початок XX ст.). Київ, 1998.
 57. *Корнієнко Н.М.* Лесь Курбас: репетиція майбутнього. К., 1998.
 58. *Котляр М.Ф.* Данило Галицький. Київ, 2001.
 59. *Котляр М.Ф.* Галицько-Волинська Русь. К., 1998.
 60. *Крижицький С.Д.* Античні держави Північного Надчорномор'я. К., 1998.
 61. *Крип'якевич І.П.* Галицько-Волинське князівство. К., 1989.
 62. Культурне життя в Україні (західні землі) 1939–1953 / відп. ред. Ю. Сливка. Львів, 1995.
 63. *Кульчицький С.* Помаранчева революція. Київ, 2005.
 64. *Кульчицький С.* Україна між двома війнами (1921–1939 рр.). Київ, 1999.
 65. *Курбас Л.С.* Березіль: із творчої спадщини. Київ, 1988.
 66. *Литвин С.Х.* Симон Петлюра у боротьбі за самостійну Україну. Київ : Смолоскип, 2019. 680 с.
 67. *Литвин С.Х.* Суд історії: Симон Петлюра і петлюрознавство. Київ : В-во імені Олени

- Теліги, 2002. 580 с.
68. *Лозко Г.С.* Українське народознавство. Харків. 2010. 472 с.
 69. *Лукомський Ю.* Архітектурна спадщина Давнього Галича. Галич, 1991.
 70. *Макаров А.М.* Свігло українського бароко. Київ, 1994.
 71. *Макарчук С.А.* Український етнос. К., 1992.
 72. *Малаков Д.В.* Архітектор Городецький. К., 1999.
 73. *Мельник Л.* Боротьба за українську державність (XVII ст.). Київ, 1995.
 74. Мистецтво української діаспори : повернуті імена. К., 1998.
 75. *Мицько І.З.* Острозька академія. К., 1991.
 76. *Мірчук П.* Українська повстанська армія 1942–1952. Док. і матеріали. Львів, 1991. 448 с.
 77. *Моця О., Ричка В.* Київська Русь: від язичництва до християнства. К., 1996.
 78. *Наливайко Д.С.* Козацька християнська республіка. К., 1992.
 79. Нариси української популярної культури. Київ, 1998.
 80. *Нічик В.М.* Петро Могила в духовній культурі України. К., 1997.
 81. *Овсійчук В.* Класицизм і романтизм в українському мистецтві. К., 2001.
 82. *Огієнко І.* (митрополит Іларіон) Історія українського друкарства /упор. М.С. Тимошик. К., 2007.
 83. *Посівнич М.* Стапан Бандера. Київ, 2015. 256 с.
 84. *Петров В.П.* Діячі української культури (1920–1940 рр.): жертви більшовицького терору. К., 1992.
 85. *Петутіна О.О.* Історія української культури: навч. посіб. Для студентів усіх спец.: у 2ч. Українська культура Нового і Новітнього часів. Харків, 2012. 135с.
 86. *Полонська-Василенко Н.* Історія України: у 2-х тт. Київ, 1992.
 87. *Попович М.В.* Нарис історії культури України. К., 1999.
 88. *Путро О.І.* Гетьман Кирило Розумовський та його доба (з історії українського державотворення XVIIIст.): монографія. Київ, 2008. Ч.1. 240 с.
 89. *Реснт О.* Павло Скоропадський. Київ, 2003.
 90. *Реснт О.* Україна в імперську добу (XIX – початок XX ст.). Київ, 2003.
 91. Репресоване відродження. К., 1993.
 92. *Ричков П. А.* Архітектурно-мистецька спадщина князів Острозьких. К., 2002.
 93. *Рудчук Ю.А.* Родина Розумовських: меценати та добродійці: історико-мистецьке дослідження. Київ, 2011. 118 с.
 94. *Семчишин М.* Тисяча років української культури. К., 1993.
 95. *Сірополко С.* Історія освіти в Україні. Київ, 2002
 96. *Скоропадський Павло.* Спогади. Кінець 1917 – грудень 1918. Київ: Філадельфія, 1995.
 97. *Слабоштицький М.* Українські меценати : нарис з історії української культури. К., 2001.
 98. *Сміт Е.* Національна ідентичність. Київ, 1994.
 99. *Стерчо П.* Карпатсько-Українська держава. До історії визвольної боротьби карпатських українців у 1919-1930 роках. Львів, 1994. 286 с.
 100. *Субтельний О.* Україна: історія. Київ, 1992.
 101. *Тищенко О.Р.* Історія декоративно-прикладного мистецтва України (XIII–XVIII ст.) : навч. посіб. для студентів вузів мистец. та культури. К., 1992.
 102. Україна: утвердження незалежної держави (1991–2001). Київ, 2001. 696 с.
 103. Українська культура : лекції / за ред. Д. Антоновича; упор. С.В.Ульяновська. К., 1993.
 104. Українське мистецтво і архітектура кінця XIX – початку XX ст. Київ, 2000.
 105. *Уривалкін О.М.* Гетьмани України та кошові Запорозької Січі. Київ, 2015. 395 с.
 106. *Фіголь М.* Мистецтво стародавнього Галича. Київ, 1997.
 107. *Фігурний Ю.С.* Історичні витоки культури українського козацтва. К., 1999.
 108. Філософія Відродження на Україні. Київ, 1990.
 109. *Фоменко В.М.* Творчість Г.І. Нарбути та українська барокова графіка. // Українське мистецтво та архітектура кінці XIX – початку XX ст. Київ, 2000. С. 27–37.
 110. *Хвилювий М.* Україна чи Малоросія? К., 1993.

111. Художня культура України : навч. Посібник / за заг. ред. Л.М. Масол. К., 2010. 240с.
112. Чухліб Т. Ідеальна держава в Україні. Козацький проект 1710 року. Київ, 2011. 104 с.
113. Шаповал Ю.І. Україна 20–50-х років: сторінки ненаписаної історії. К., 1993.
114. Шевчук В., Тараненко М. Історія української державності. Курс лекцій. К., 1999.
115. Шевчук В.О. Козацька держава. К., 1996.
116. Шевчук В.О. Українська культура: загальні питання культурно-стилістичні епохи. Освіта. Національна ідея. К., 2007.
117. Юрій М.Т. Етногенез та менталітет українського народу. К., 1997.

Додаткові інформаційні ресурси

- <http://www.nbuv.gov.ua/> – Сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.
- www.nibu.kiev.ua/ – Національна історична бібліотека України.
- <http://library.nakkkim.edu.ua/> – Електронний каталог Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.
- <http://elib.nplu.org/> – Електронна бібліотека «Культура України».
- http://kultura.ho.ua/books_ku.htm/ – Культурологічна бібліотека.
- <http://www.etnolog.org.ua/> – Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України.
- <http://www.history.org.ua/> – Сайт Інституту історії України. Електронна бібліотека з історії.
- <http://ukrlibrary.com.ua/> – Онлайн-підручники з історії України.